

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๖๓/๒๕๕๕

เรื่องพิจารณาที่ ๕๔/๒๕๕๕

วันที่ ๗ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๕

ระหว่าง { ประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้ร้อง
นายยงยุทธ วิชัยดิษฐ ผู้ถูกร้อง

เรื่อง ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งคำร้องของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า สมาชิกภาพของนายยงยุทธ วิชัยดิษฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๖ (๕) ประกอบมาตรา ๑๐๒ (๖) หรือไม่

ประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้ร้อง ส่งคำร้องของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๖๒ คน เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง ข้อเท็จจริงตามคำร้อง และเอกสารประกอบ สรุปได้ดังนี้

เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ผู้ถูกร้อง ในฐานะรองปลัดกระทรวงมหาดไทย รักษาราชการแทน ปลัดกระทรวงมหาดไทย ได้มีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งอธิบดีกรมที่ดินที่สั่งให้ยกเลิกโฉนดที่แบ่งแยก

- ๒ -

และเพิกถอนรายการจดทะเบียนโอนมรดก ระหว่างมูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย ผู้จัดการมรดก ผู้โอน กับมูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย ผู้รับโอน และระหว่างมูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย ผู้ขาย กับบริษัทอัลด้าไพน์ เรียดเอสเตท จำกัด และบริษัทอัลด้าไพน์กอล์ฟ แอนด์ สपोर्टคลับ จำกัด ผู้ซื้อ ซึ่งอธิบดีกรมที่ดินสั่งการโดยถือปฏิบัติตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่) ที่เห็นว่าที่ดินนั้นเป็นที่ธรณีสงฆ์ของวัดธรรมมิการามวรวิหาร ซึ่งการโอนที่ธรณีสงฆ์ต้องกระทำ โดยการตราพระราชบัญญัติ เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๔

ในคราวเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปตามพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ ในวันอาทิตย์ที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ผู้ถูกร้องสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ลำดับที่ ๒ ของพรรคเพื่อไทย ต่อมาวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๔ คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ประกาศรับรองผลการเลือกตั้งให้ผู้ถูกร้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อพรรคเพื่อไทย

เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ลงมติด้วยเสียงข้างมาก (๖ ต่อ ๓ เสียง) ซึ่งมีผลความผิด กรณีที่มีการกล่าวหาผู้ถูกร้อง โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่า การกระทำความผิดกล่าวหาว่ามีผลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และฐานประพฤติก้าวอย่างร้ายแรง ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๘๒ วรรคสาม มาตรา ๘๕ วรรคสอง และมาตรา ๘๘ วรรคสอง และมีผลความผิดทางอาญา ฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามประมวลกฎหมายอาญา

- ๓ -

มาตรา ๑๕๗ ต่อมาวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๕ นายชชาติ หาญสวัสดิ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้มีคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๕๔๖/๒๕๕๕ ลงโทษไล่ออกจากราชการ โดยให้มีผลย้อนหลังไป ตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นวันสิ้นปีงบประมาณที่ผู้ถูกร้องมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ตามมติคณะอนุกรรมการสามัญประจำกระทรวงมหาดไทย

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๖๒ คน จึงใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง เข้าชื่อร้องต่อผู้ร้องให้ส่งคำร้องนี้ไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่า สมาชิกภาพสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๖ (๕) ประกอบมาตรา ๑๐๒ (๖) หรือไม่ โดยเห็นว่า การที่ผู้ถูกร้องถูกไล่ออกจากราชการกรณีกระทำความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และฐานประพฤตชั่วอย่างร้ายแรง ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๕ มาตรา ๘๒ วรรคสาม มาตรา ๘๕ วรรคสอง และมาตรา ๘๘ วรรคสอง และมีมูลความผิดทางอาญา ฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ ถือได้ว่าผู้ถูกร้องเป็นบุคคลที่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ ซึ่งเป็นลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่จะใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๒ (๖) และมีผลให้สมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๖ (๕) ประกอบกับกรณีของผู้ถูกร้องไม่เข้าข่ายที่จะได้รับการล้างมลทินตามพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

- ๔ -

มีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕ เนื่องจากมาตราดังกล่าวมีเจตนารมณ์ให้ผู้ที่ จะได้รับการล้างมลทินต้องเป็นบุคคลที่ถูกหน่วยงานต้นสังกัดมีคำสั่งให้ลงโทษทางวินัยก่อนวันที่ พระราชบัญญัติล้างมลทินใช้บังคับ และบุคคลนั้นจะต้องได้รับโทษ หรือถูกบังคับโทษ ไปก่อน หรือในวันที่พระราชบัญญัตินั้นใช้บังคับแล้วอีกด้วย แต่ข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าผู้ถูกร้องได้รับโทษ ทางวินัยทั้งหมดหรือบางส่วนไปก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ประกอบกับ ผู้ถูกร้องยังคงได้รับเงินบำนาญจากการเกษียณอายุราชการในตำแหน่งปลัดกระทรวงมหาดไทย ภายหลังจากวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๕ ตามปกติ ผู้ถูกร้องจึงไม่ใช่บุคคลที่เข้าข่ายจะได้รับการ ล้างมลทินตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องนี้ไว้ วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิเข้าชื่อร้อง ต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกว่า สมาชิกภาพของสมาชิกคนใดคนหนึ่งแห่งสภานั้นสิ้นสุดลง ตามมาตรา ๑๐๖ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๑๐) หรือ (๑๑) หรือมาตรา ๑๑๕ (๓) (๔) (๕) (๗) หรือ (๘) แล้วแต่กรณี และให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับคำร้องส่งคำร้องนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกผู้นั้นสิ้นสุดลงหรือไม่” รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๖ บัญญัติว่า “สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง เมื่อ ... (๕) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐๒” และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๒ บัญญัติว่า “บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้ สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ... (๖) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจาก ราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติ มิชอบในวงราชการ”

- ๕ -

พิจารณาแล้วเห็นว่า การใช้สิทธิยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง ใต้นั้น ต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) ต้องเป็นกรณีที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภาเข้าชื่อร้องต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิก

(๒) ต้องเป็นกรณีที่ต้องขอให้วินิจฉัยว่า สมาชิกภาพของสมาชิกคนใดคนหนึ่งแห่งสภานั้นสิ้นสุดลง ตามมาตรา ๑๐๖ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๑๐) หรือ (๑๑) หรือมาตรา ๑๑๕ (๓) (๔) (๕) (๗) หรือ (๘) หรือไม่

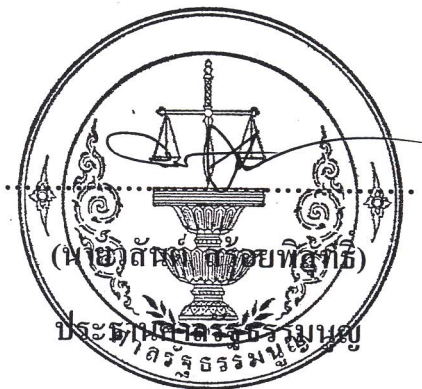
(๓) ประธานแห่งสภาที่ได้รับคำร้องนั้น ส่งคำร้องไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่าสมาชิก ภาพของสมาชิกผู้นั้นสิ้นสุดลง หรือไม่

กรณีตามคำร้องมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๖๒ คน จากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทั้งหมด จำนวน ๕๐๐ คน เข้าชื่อร้องต่อผู้ร้อง เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นกรณีที่มี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของ สภาผู้แทนราษฎรเข้าชื่อกันร้อง จึงเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของผู้มีสิทธิเข้าชื่อร้องต่อประธานแห่งสภา ที่ตนเป็นสมาชิกแล้ว แต่อย่างไรก็ตามข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกร้องได้ยื่นหนังสือต่อผู้ร้องขอลาออก จากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตั้งแต่วันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ เป็นเหตุให้สมาชิกภาพ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงด้วยการลาออกตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๖ (๓) ตั้งแต่วันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ ซึ่งแม้ว่าการเข้าชื่อกันของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพื่อยื่นคำร้องนี้ ต่อผู้ร้องจะเกิดขึ้นก่อนวันที่ผู้ถูกร้องยื่นหนังสือขอลาออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็ตาม แต่ผู้ร้องส่งคำร้องมายังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อขอให้วินิจฉัยกรณีของผู้ถูกร้อง เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ อันเป็นเวลาหลังจากที่สมาชิกภาพความเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องได้สิ้นสุดลง

- ๖ -

ด้วยการลาออกแล้ว ดังนั้น จึงไม่มีวัตถุแห่งคดีที่ศาลรัฐธรรมนูญจะวินิจฉัย กรณีจึงไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยได้
อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้วินิจฉัย

(คำสั่งที่ ๖๓/๒๕๕๕)

(นายเจริญ ภัคดีชนากุล)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจรูญ อินทจาร)

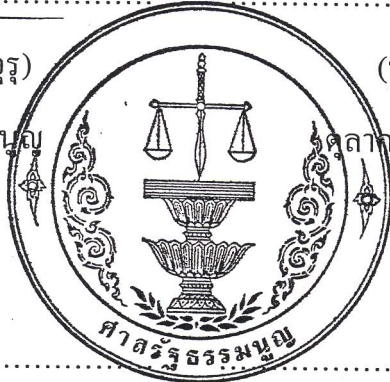
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายเฉลิมพล เอกอรุ)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายชัย ชลวร)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนุรักษ์ มาประณีต)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุพจน์ ไข่มุกด์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ